

ГАБРИЕЛА ЦАНЕВА

ИСКАМ СЕБЕ СИ

СТИХОВЕ

София, 2011

Габриела Цанева, автор, 2011

ИСКАМ СЕБЕ СИ

СТИХОВЕ

Габриела Цанева, художник, 2011

издателство „Изток-Запад”, 2011

ISBN 978-954-321-321-830-1

„БЕЗДНАТА ДА МЕ ОБУЕ В СЪЩНОСТТА МИ...”

Прочетох ръкописа на новата поетична книга на Габриела Цанева „Искам себе си” и изпитах неистово желание да вляза в сайта ѝ в Интернет. Там намерих много подробности за нея самата, запознах се с издадените и неиздадените ѝ творби, но особено ярко впечатление ми направиха картините, които е рисувала. В тях има нещо от силата на поезията ѝ, невероятното усещане за надвременност, докосването до страховете от всекидневието, и най-вече, желанието за диалог с другия, което се усеща във всеки ред, написан от нея и във всеки мах на четката ѝ. Тя е необикновен човек. Може би трябва да започнем от това, че самата ѝ съдба е необикновена. Следва „Технология на органичния синтез” и става инженер-химик, после ѝ присъждат званието доктор на техническите науки, специализира в Германия, Австрия, Англия. Всичко това обаче не я удовлетворява, отново сядат на университетската банка и завършва право. Сега е адвокат в Софийската адвокатска колегия. Човек би си помислил, че индивид с подобна биография може да бъде всичко друго, само не и поет. Но, разбира се, в нейния случай ще сгреша. Тя е прекрасен поет, който ни изненадва с всяка своя нова книга.

Ето че сега за първи път е тръгнала на открит диалог, решила е да потърси контакт със събеседниците, които намира по блоговете и от разговора се е получила необикновена книга. Тя не подлежи на критически анализи, просто трябва да се прочете и съпреживее, но все пак аз дръзвам да я представя с няколко думи. Много модно стана у нас да се правят японски тристишия „хайку”. Истината е, че жанрът на ”Искам себе си” е „поетичен дневник”, което го приближава до хайбуна, при който стиховете се редуват с поетични фрагменти. При Габриела това са взривове от свежи инвенции, потъване в другото битие на сънищата и бляновете, но тя въпреки всичко никога не изпуска връзката с действителността.

Още първото стихотворение „Краят на пътя” изненадва: „Стигнах края/ на пътя./ Нищо няма там-/земна пустош/ и небесен плам./ Отвях зърното/от плявата.../ Не успях/ да намеря/истината/за живота./Само спасих/вярата-/в доброто.” Без да видя подписа ѝ под тези думи, мога да се обзаложа, че са нейни. Тя винаги е описвала земната пустош и небесния плам, винаги е дирела истината за живота. И голямото ѝ постижение е именно в това, че спасява за всички нас вярата в доброто. На тази вяра са посветени почти всички хайку и други жанрови форми в стихосбирката. Тя наднича от всеки стих на „Гласът на татко”, стихотворението, което събеседникът ѝ в Интернет Евгений Иванов е превел на руски. Габриела е не просто щедра към превода, убедена е, че творението ѝ е получило своето „по-добро аз”. Рядко съм наблюдавал подобни взаимоотношения в литературата, където повечето нейни колеги са недоволни от своите преводачи. Но тя намира другия при всяка докосване до клавишите на компютъра и този друг я вдъхновява да търси нови и нови решения на словесните ребуси, които се превръщат в духовни упражнения, сходни с медитирането.

Регистърът на настроенятията е много широк – има цялата гама на чувствата, която прави човека буден съвременник, докосваме се до тъгата, самотата, болката, страха. „Колко е лесно да ограничим общуването си в 1000 думи, в 100, в 10...”, изповядва Габриела и тутакси доказва колко далеч е от подобно свиване, колко богата е нейната фразеология и как може да намери хиляди оттенъци за всяко вчувстване, за всяко приближаване към себе си и към околните. Чел съм нейни кратки стихотворения и в предишни книги, но все пак съм свикнал мисълта ѝ да се лее свободно. Тук поетесата е дисциплинирала словесния си багаж, решила е да го подчини на внезапно блесналото откровение. Метафизичното естествено завоюва своето място в обаянията ѝ с невероятни нюанси свят, тя върви с „шапка-невидимка”, но вижда „молещите за къшей хляб” и

„седналата на тротоара старица”, „замръзналия златен мим” и полудялата гайда на гайдаря. Не е загубила социалните си усещания, но те преливат в други образи, влизат в непознати измерения и се ражда поезия, която не само трябва да съпреживяваме, но която властно ни принуждава да мислим, за да се включим в диалога. За първи път Габриела иска „да изтръгне всичко излишно”. Не че в предишните си книги е имала словесен баласт, но тук тя широко отваря сетива за „очарованието на заключената вечност в 17 срички”, за хайкуто... Тя дочува звука на далечната камбана от старата будистка притча и влиза в храма, където „пътеката на думите” и „пътеката на мислите” отстъпват, за да може „съзнание и думи да се намерят с екот”. Това е голямото постижение на тази книга, всички подобия на японски стихотворения са дълбоко лични нейни, изстрадани, те следват формата, но отразяват друга чувствителност и друго светоусещане. Зимното небе е „с цвят на цъфнали кайсии”, а поантата е незабравима – „облаци валят”. Поетесата рисува с думи картините, „които някога е рисувала с цветовете”. И това е образът на нейния всеобхватен свят, в който има безкрайно много нюанси на бялото и на черното, в който изниква вселената с цялото великолепие на скритата ѝ същност. Разбира се, това е доста далече от ранните стихове и проза на Габриела, далеч от нейните изпълнени с политически и социален бунт младежки настроения, но е доказателство за творческата и човешката ѝ зрялост. Сега виждаме не само преображенията на битието, но и в „хаоса от цветни вълни” „диша нова Вселена”. Когато мигът на хайкуто е кратък за полета на въображението, идва време за шестстишието, седока, и пред очите ни изгрява детският спомен, изпълнен с усмивка и с тъга. Ловът на мигове и предмети, слънчеви лъчи и сенки е не просто забавен, той е изпълнен с положителна енергия и се превръща в пътека към другите, която отвежда не на повърхността на отношенията, а в най-дълбокия им

смисъл, където нуждата от взаимност е дълбоко осъзната. Това е знаменитата „игра на стъклени перли“, изобретена от Херман Хесе, проникване в същината на духовното. Поетесата преоткрива стиховете си – чрез творенията на другите, а това я тласка отново към думите, и към общуването. Пътуването във виртуалното поле води много далече, то достига до хоризонтите на най-дръзките идеи, едва ли не до брега на колективното творчество, където всеки е свързан с другия и все пак е себе си. И Габриела достига до своеобразното просветление, което я изпълва с желание да расте „в света на думите и багрите“. Тя иска „бездната да ме обуе в същността ми“, а това е достигане много далеч отвъд пейзажната или изповедната поезия, това е проникване в неръкотворното, в метафизичното, в магическото време и пространство на мантрата „Искам себе си.“ За щастие обаче, това не е краят, защото пътят продължава да се вие, все по-стръмен, но и по-красив. Сред парчетата на разбитото човешко лице „разцъфтяват червени цветя“ и проникваме в други вселени. Понякога хайкуто е толкова неочаквано и запомнящо се, че веднага се загнездва в съзнанието ни, като това например: „между платната/ на булеварда – куче/ прегръща човек.“ Или: „Дом върху гора - / летим с крила на птичи/ песни...Синева...“ Можем да продължим дълго така и да цитираме почти цялата поетична книга. Важното е обаче, че тя е неповторима, крайно индивидуална, че в нея грее изпълнената с цветове вселена на Габриела Цанева и има много място и за тъгата, и за надеждата. Ще ми е интересно да видя накъде ще продължи поетесата, дали ще се върне към прозаичната форма, която за нея също винаги е била изпълнена с поезия, или ще измисли нещо друго. Важното е, че има ярко присъствие в съвременния ни литературен живот и дава своя многоцветен и дълбоко хуманен отговор на гнетящите ни въпроси на бездуховното време.

ГЕОРГИ ЦАНКОВ

I

КРАЯТ НА ПЪТЯ

Стигнах края
на пътя.
Нищо няма там –
земна пустош
и небесен плам.

Отвях зърното
от плявата...
Не успях
да намеря
истината
за живота.
Само спасих
вярата –
в доброто.

Звън на телефон.

Светът нахлува – с всичките „трябва”, с всичките „други”...

Протягам ръка – за ръкостискане, или удар?

Звън на телефон – гласът ми се превръща в пясък, дори когато знам, че другият ще ме погали.

Предпочитам да влизам в света през други портали.

ГЛАСЪТ НА ТАТКО

Глас за нещо ново,
подкрепа за всичко.

Глас – отново

да искам

да дишам

да пиша...

Въздухът свисти

между стиснатите

ми зъби.

Озъбена вечер

ми схруска ръцете.

Поличба за утре...

Светът е далече.

Искам с широки очи да гледам света...

Той пак се свива в шепата ми. Ще го удуша ли в юмрука си, или ще го стопля?

* * *

Неочаквано, светът ме стопли, когато в мрежата открих:

Евгений Иванов (евгений иванов)

Голосъ отца

съ болгарского, авторъ - Габриела Цанева

*Гласъ о неизвѣстномъ -
мнѣ опора вѣчно.*

Гласъ, а значитъ снова

Жить мнѣ не безопасно.

Да ищю дорогу

до земного края:

спрошу,

разумѣю,

строку сочиняю.

*Словно змїевъ посвистъ
воздухъ межъ зубами.*

Лишь оскаленъ вечеръ

прохрустѣлъ руками.

А разсвѣтъ далече.

„Понякога едно произведение получава своето второ "Аз" след превода. Мисля, че моето стихотворение получи след този превод своето по-добро "Аз!" – написах в отговор на преводача...

И продължих – с широки очи да гледам света.

ШУМЪТ НА ЛИСТАТА

Уморена си тръгвам –
всеки ден
нещо губя
от мен.

Уморени лъчи се изтръгват
всеки ден.
Синевата изгуби
цвета си.

Уморени листа се измъкват
всеки ден.
Дърветата губят
дъха си в калта.

Цветни петна блестят в мрака.
Измъквам се от душата си...
Плача?

Аз пак себе си виждам в думите...

Дали защото светът е огледалото, в което най-точно се отразява образът ни? Думите... Колко е лесно да се забрави силата им; колко е лесно да ограничим общуването си в 1000 думи, в 100... в 10... Празно е... Бяло е... Зима.

Уморени лъчи се измъкват
от зимния ден.

Синевата изгуби
цвета си
в дъжда.

Уморени листа се изтръгват
от снежния ден.

Дърветата губят
дъха си
в калта.

Целта
на живота?

Цветни петна още блестят в мрака.

Измъквам душата си плахо
от капана на стиха.

Вятърът трака –
размахвам крила.

Крила
ли?
Безкрила
съм,
скрила
лицето си
в шепа трева.

ЖИВОТЪТ ДЕН

Животът в ден
събрах –
спомени,
усмивки,
песни,
снимки –
ведри утрини
и тъмни
нощи –
сплетени
на плитки...

Всички болки,
всички клопки,
всеки път нагоре,
всяка горест,
всяка радост –
падат като метеори...

Светят в черното небе,
преди да ме целунат
с трясък,
кратери дълбаят в мен
и посипват ме
със пясък...

Равносметка. Или – равна сметка?

Счетоводители на битието си ли ставаме, когато си задаваме въпроси? Мечтите също ли слагаме в баланса? Какво си дал, какво си взел... Какво си искал и отчел? Останаха ли „още“?

ШАПКА – НЕВИДИМКА

Сложих шапка-невидимка.

Вървя сред преспи сняг
и гледам как
водата се процежда
от каменния бряг
на тротоара.

Сложих шапка-невидимка.

Вървя сред кал и киша.
Не искам пак
да пиша
за своя впряг...
Треперя.

Топля ръцете си с топлия дъх на печката. Зимата ме изсмука – остави ме без душа и тяло, само съзнанието ми е оцеляло... Съзнанието ли? Онова, което произлиза или поражда „съзнателен“, т.е. „отговорен“... отворен към света и другите? Не, останало ми е само това, с което мисля, защото, ако беше ми останало „онова съзнание“, щях да напиша друго...

ОТНОВО С ШАПКА-НЕВИДИМКА

Отново сложих шапка-невидимка.

Вървя сред снежни хора
без лица.

Отново просяци

те молят –

за къшей хляб,

цигара,

бира...

Тук възрастна жена

седи на тротоара,

там мъж с дете

ни забавлява

с „Одата на радостта”...

Замръзнал златен мим

поднася цвете –

остава невидим...

Вървя край тях

и отминавам.

В градинката, сред преспи сняг,

туптят сърцата

на гайдата

и на гайдаря,

в синхрон със барабана

на някой луд поет.

Поемам дъх,

вървя напред...

И шапка-невидимка

нямам –

откраднаха ми я –

отвред.

ПОЩУРЕЛИ ВЪПРОСИ

Пощурели въпроси пощят
сплъстените ми мисли.
Падат от окаменелия ми скалп -
като сняг,
като прах,
като праг,
през който трябва да прекрача,
за да продължа...

Искам да изтръгна всичко излишно.
Искам да тръгна гола –
оголила скритата си личност.
Искам –
през тръни да газя...

Ще опазя ли
пожара на думите?

Нощта пали ума ми, лумнали думи душат душата ми, или онова, което е останало... И търся - да го споделя с някого... Така, в един литературен сайт, попаднах на тези няколко реда:

„Предполага се, че първата японска поетична антология Манйошю (Сборник от милиарди листа) е завършена през втората половина на VIII в., но със сигурност е известно само, че последното по време стихотворение, включено в нея, е написано през 759 г. В тази антология са представени три основни поетични форми под общото название вака „японски песни“. Това са: чьока или нагаута „дълга песен“, в която се редуват строфи с по пет и седем кратки срички, като общият брой на строфите може да достигне сто и повече; танка „кратка песен“, представляваща петстишие от 31 кратки срички (мори), разпределени по формулата 5-7-5-7-7; седока – шестстишие, в което разпределението на сричките е 5-7-7-5-7-7, като те образуват две строфи катаута...” (автор Братислав Иванов)...

Спомних си тефтерчето, в което някога, когато нямаше интернет, преписах първите хайку, които прочетох... Спомних си мига, в който прозрях очарованието на заключената вечност в 17 срички...

Но преди да стигна до тях, отново извървах пътя си...

ЗИМА

I

Студ смрази деня.
Ледът облече клони,
къща, път и двор.

Няма вятър. Духът ми
спря във синевата взор.

II

Студ смрази деня.
Ледът облече клони
и листа. Обърнах взор

към синевата.
Облаци летят над бор
впил корени в тревата.

III

Студ смрази деня.
Ледът облече клони
и листа. Вятър гони

преспи в полето.
Птици падат в небето.
Кучета вият от глад.

ЖИВОТЪТ – ДЕН

Животът ден е –
събрах спомен и есен,
усмивки, песен...

Сплетени в плитки тъмни
нощи, утрини бѣдни.

Всички болки и
всички леки пътеки;
всички клопки и
радост, горест, нагоре...

Дъжд вали – метеори.

Светят в черното
небе преди целувка,
кратери дълбаят в мен.

Трясък. Пясък ме
посипва. Ден живот ли
имах? В ден ли го събрах?

САМОДИВСКИ МИСЛИ

I

Мисли бродят в мен –
самодивски бродници.

Спя и будувам.
Смъкват се мечтите ми
като плът от скелети.

II

Мисли борят се
във мен, самодива съм.

Спя, не сънувам.
Смачкани са мачтите -
мина кораб през скали.

Дните минават – без следи. Светът е далече...
Моят вик остава заключен – захвърлен в сайтове за
самопубликуване, в блоговете ми, в мен...
Докато един ден видях под стихчето си:

Diva_voda

*„кораб през скали -
белег от ожулване
върху челото”*

Отговорът сам дойде:

белези парят
върху кожата бяла
пяна над прибой...

Думите барабанят по стените на черепа ми. Не мога да избягам
вече от тях. Доскоро ги зовях в тишината си. Доскоро бях
празна, кънтях като камбана... не защото знаех, че само така
мога да спра звука на далечната камбана, онази, вълн... от
старата будистка притча, а защото...

ПЪТЕКАТА НА МИСЛИТЕ

Пътеката на
думите отстъпи. Там,
назад, далеко...
Където съзнание
и мисли извира... леко...

Пътеката на
мислите отстъпи, знам.
Назад, където
съзнание и думи
се намират с екот. Храм.

Когато влязох в храма видях, че зимното небе е с цвят на
цъфнали кайсии...

ЦВЯТ НА ЦЪФНАЛИ КАЙСИИ

С цвят на цъфнали
кайсии е небето –
облаци ваят...

* * *

Въздухът тежи
от капки. Звезди падат
на тревата. Дъжд.

* * *

Влага виси по
листата. Пчели пеят,
птици пият мед.

* * *

Нощ е. Котките
прегракнали мячат.
Кучетата спят.

* * *

Насекомите
печално плачат. Фучат
урагани. Бряг.

* * *

Въздухът тежи
от аромати. Сълзи
на паважа. Бяг.

И точно когато мислех да избягам от празното на бялото...
видях:

(неллюкия) Нели Господинова

*„последните замъци
рухнаха долу...
в пясъчни мисли и сол”*

Думите отново хукнаха, като вълни набръчкаха пространството,
в което няма празнота...

РУХНАЛИ ЗАМЪЦИ

с рухнали мисли
отново мълвим - долу...
пясъчен замък редим

рухна замъкът
последни мисли редим -
отново - пясък и сол...

Така докосването на думите роди нови, и нови, и нови стихове, които маршируваха на монитора ми, в блога ми, в сайта ми, в другите сайтове... там, където могат да бъдат намерени...

ГЛАСЪТ НА СТЕНИТЕ

Срях компютъра.
Чух гласът на стените
и тропота на
снежинки по перваза.

Зимата вие въвн. Звън.

Не исках вече нищо – само...
Да бъда друга... Онази, която бях преди?
Когато исках да рисувам, докато съзнанието ми лети...
Извадих от шкафа папката, в която държа другите си сетива. В
нея още дишат очите ми, с които видях света в цялото
великолепие на скритата му същност. И започнах да рисувам с
думи картините, които някога рисувах с цветове...

СТИХОВЕ – КАРТИНИ I

Момиче. Очи
като цвете. В тях грее
светът. Политам...

* * *

Морска стихия
се влива в празно небе.
Храсти на плажа.

* * *

Птица, стъпила
на плажа, пие въздух
от скала. Пустош...

* * *

Рибарска лодка.
На дъното ѝ – шепа
водорасли. Сняг.

СТИХОВЕ – КАРТИНИ II

Палма в саксия.
Купа с бонбони. Бюфет.
Плод в панер отпред.

* * *

Филодендронът
се огледа в стената.
Сянка? Картина...

* * *

Полъх от цвете
залепна на стъклото.
Икебана? Скреж...

За някои картини краткият миг на хайку се оказа тесен и за тях използвах шестстишието, наречено седока:

СТИХОВЕ – КАРТИНИ III

Шарена птичка.
Детски спомен, усмивка.
Дъга. Преминах под нея.

Шарена птичка,
усмивка. С други очи
поглеждам света. Тъга.

* * *

Хаос от цветни
лъчи се взриви. Бяла
птица пици. Отлетя.

Хаос от цветни
вълни се роди. Диша
нова Вселена. Расте.

Вселената расте, а думите я изпълват като онова първично
лъчение, което не е било нито материя, нито енергия, а всичко...

ДУМИТЕ ЗВЪНЯТ

Думите звънят.
В стиха – плясък на вълни.

Образи зреят –
сочни вишни. Ритъмът
тътне като земен гърч.

* * *

Образи зреят –
сок потече. Ритъмът
тръпне – земен гърч.

Думите звънят в ума –
плясък на вълни. Стих... Стон.

Въпросите връхлитат – без да питат имам ли глава...

ПОЖАРЪТ НА ДУМИТЕ

Ще опазя ли
пожара на думите?
Жажда – да съм свободна
ме жари... Дали
ще остана стихия?
Дали пак ще съм жива?

Изтръгвам се от мига, в който дремя цяла вечност.
Не питам жива ли съм, експериментирам.
Ловя мигове и предмети, слънчев лъч и сенки. Закопчавам ги в
строгия ритъм на японската поетична рамка. Но тази рамка вече
не стига за онова, което се превръща в поезия.
Трябва да намеря друга рамка – онази, която ще отключи пътя
на написаното към другите...

ТЪРСЯ ПЪТЕКА

търся пътека
към другите стръмно е
пак към мен вървя

* * *

в огледалото
виждам лице – друго е
моите устни

* * *

протягам ръце
под цъфнали клони те
търся пролет е

* * *

клокочи река
мъгла над полето ето
слънчев цвят пада

Отговорът отново дойде от мрежата. Този път от анонимен потребител:

„Габриел, най-трудно е да вървиш срещу себе си!“

Не го разбрах веднага – помислих, че е объркал „към себе си“ със „срещу себе си“...

Едва по-късно осъзнах, че всъщност не съм искала да го разбера, защото не искам да призная, че да търся пътека към другите, за мен означава да вървя срещу себе си...

ПЪТЕКА СЪМ

дланта ти милва
дъха ми пътека съм
трева ме покри

И снегът вали, вали...

СНЕЖНА ТОПКА

Сняг вали. Снежна
топка е главата ми.

Зимата изми
калта от пътеката.
Пеперуди пърхат. Цвят?

* * *

МАРТ

март тих сняг вали
есенни листа върху
паважа слънце

Мониторът грее в очите ми. Чета стиховете си, препрочитам ги, преоткривам се – чрез другите... Така отново намирам онова, което ме тласка към още – думите на другите - знак, звук, капчук...

aqualia (Лилия Заякова)

*„Сърцето в края на зимата -
меко пулсиране -
туп-туп - капчук
на надеждата...”*

И моите думи пак се взривяват, сами ме намират и капят – като

СНЯГ В КАПЧУКА

Слънцето меко
пулсира. Умира пак
снега в капчука...

ОГЛЕЖДАМ СЕ В ДЪЖДА

Тъга и радост –
две лица, в които се
оглеждам след дъжда... А!?

Слънце в очите
ми наднича и пита –
къде, момиче, тичаш?

Пътувам. Магистралата се слива с мъглата и дъжда. Асфалта се размива в сивото на здрача. Самотна птица грачи и там, където отлетя, видях...

ХРАМ

храм на хълма сам
кой пътник ще го стигне
там роса цъфти

* * *

ДЪГА

слънцето изгря
магистралата плаче
дъжд мъгла дъга

И някъде там, в дъжда, през мъглата, огрени от цветна дъга ги
видях...

СЪВЪРШЕНИ

Кафяви листа.
Есен ли? Смърт? Самота?
Съвършени са...

Тяхното съвършенство резонира в някой друг. И става мост – оня мост-образ в японското хайку, който остава недовършен, но по който може да се върви... по който поетът стига до другите... до онези четящи, които могат да довършат недостроеното.

„Съвършени са! Да. Защото сред цветовете на Есента, можем да намерим цвят, съответстващ на всяко състояние...

Всъщност, както всичко в природата...”

pin4e (Павлина Йосева)

Пътувам във виртуалното пространство. Мониторът влива мъглата си в ума ми, размива се в сивото на стаята, което наднича иззад нощната ми лампа... Птица пищи някъде там, където видях...

goren

„росата цъфти” – харесва ми...

ПРОЛЕТНА ЗОРА

росата цъфти
плоден цвят вали
пролетна зора

Очите ми препускат по чуждите думи, както пръстите ми търсят
моите върху клавиатурата

dumite

Дъга

магистралата протяга ръце

грабва жълтото и слъчево се усмихва

Думите избягаха, преди да съм ги стегнала в редици...

сивото на магистралата

се разби

на съставните си цветове

и пак стана дъга...

блести,

вързала забързаните ни

коли за синевата...

КОНТРАСТИ

Понякога е нужно
бялото на зимата,
за да закопнеем по
багрите на есента.

Понякога е нужна
празнота, за да
поискаме да
се напълним
с нещо ново.

Понякога е нужно
нечие докосване,
за да усетим
същността си.

Вече не се питам каква е същността ми. Не се търся. Знам.
Извайвам се... Не, отръсквам се от излишното и сияя...

СТИХ

в ритъм и рима -
приказен свят... поема
поета любов...

ОРИСНИЦА

в ирисите на
красиво птиче пося
орисница искрици

не в птичите, а
в моите очи, в снега,
поникнаха пожари

„лети ми се от теб..”

рп4е (Павлина Йосева)

КОПНЕЖ ЗА ПОЛЕТ

Копнеж за полет
ме връхлита, когато
чуя плясък на крила.

Порив към небе...
Политам към звездите.
Ще се изгубя. Ела.

Спасение от ново бягство, намиране на нова същност, пътека, мост и образ, копнеж за полет...

Намерих всичко това, когато мислех, че съм стигнала края на пътя. Намерих го – отвъд земната пустош и небесния плам...

С простички думи казано, монологът ми се превърна в диалог.

Може би този поетичен диалог си има име, може би може да бъде наречен ренга, защото ренга е колективно творчество, при което един автор пише началната строфа, следващият добавя нова строфа и т. н.

Канонът изисква първата и всяка нечетна строфа да бъде от три стиха, а втората и всяка четна – от два стиха...

Е, така е било, когато авторите не са пишели в литературни сайтове...

А на мен, идеята за ренга ми харесва.

Снегът запя в капчуците, пролетта пърха с крилата на
врабците...

Аз вървя в коловоза си – не път, не пътека... Возя се в
личността, която изградих, за да се крия от себе си и да бягам
от поета...

Образът, словото, мигът и вечността влетяха в главата ми. С
думи, или без думи, те се запечатаха в мен и останаха:

СТРАЖИ

Кучета дремят
до лъвовете пред
съдебната палата.
Пазят справедливостта.

Влязох в пастта на Съдебната палата. Светът на делника ме изяде... И докато вършех скучните си дела, думите ритаха ума ми. Търся форма да ги подреда – хайку, танка, седока...

СТРАЖ

Куче дреме до
лъва пред съдебната
палата. Пази
мястото си във света?

Или – справедливостта...

* * *

Хванах сричките.
Измъкнаха се образът, мигът и вечността...
Разбрах, че вече мога да наруша канона, защото мога да го изградя.

С малки условности, мога да приема, че в твоите стихове е налице съчетанието на мига с вечността...

Бих ти хвърлила приятелска ръкавица и да те предизвикам следващия път да постигнеш звуково-графичния принцип - предаване на звука чрез цветово означение. Нали знаеш колко нюанса има черният цвят, например? Старо черно, свежо черно, ярко черно, убито черно, черно на светлината, черно на мрака и какви ли още не.

rarebird (Весислава Сазова)

Когато прочетох отзива, дори не се замислих дали трябва, дали мога... да приема ръкавицата...

Втурнах се да търся какво е „звуково-графичен принцип“...

И намерих какво е хайбун, или хайку в проза –

„Освен чистата поезия в Япония доста били разпространени "поетичните дневници", в които стиховете се редуват с прозаични фрагменти. Още преди появата на хайку съществували дневници в стил "дзуйхицу" ("подир четката") - безсюжетни записки за всичко интересно: видно, чуто или просто хрумване. В тях често се цитират стихове. От друга страна кратките стихотворения нерядко са съпроводени от коментари. Накрая формата на поетични записки "хайбун" се превърнала в самостоятелен жанр. Счита се, че Басе/Башо бил първият велик майстор на този стил. Известно е, че неговите дневници не са просто наброски или коментари към появяващите се в тях хайку. Башо преписвал някои от фрагментите на своите дневници по няколко пъти до постигане на максимална изразителност на тези "хайку в проза". Хайбун изглежда като неголяма скица, понякога с хайку в ролята на съединяващ детайл." (автор Алексей Андреев)

Така разбрах, че всъщност пиша книга...

Преди това, с всичките нюанси на звука, чух

ГЛАСЪТ НА ЧЕРНОТО

куче сънува
върху стар черен балтон
бау-бау лудува

* * *

звезди звънят в
свежо черното небе
мирис на трева

* * *

зората пее
на изток; ярко черно
над мен е още

* * *

убито черно
зрач пада над цъфнали
овощки славей

* * *

взрив от светлина
пищят треви и хора
черен сняг вали

* * *

мрак звездите са
избягали далече
плаче черното

Тихо е.

Свършвам вече. Зимата почти си е отишла. Пролетта още не е дошла.

Още чакам да взема в ръцете си последната си книга. „Светлата пътека към звездите” – пареше тази пътека, изгаряше... а после опустя. Тъй дълго вървах по нея, че забравих – откога...

Мониторът мига, свети в очите ми – връзката ми със света.

ЦВЕТЪТ НА ДУМИТЕ

денят залязва
зад меките хълмове
от изток идват звезди

нощта властва над
думите цветовете им
ме връхлитат

Не знам точно в кой момент, докато пишех тези нови стихове, отръсквайки се от последната си стихосбирка разбрах, че вече не искам да съм друга -

ИСКАМ СЕБЕ СИ

Искам да раста
в света
на думите
и багрите.
Искам си очите
и усмивките.
Искам
в ритъм
на вълни
да се изгубя,
после –
бездната
да ме обуе
в същността ми.

Искам себе си.

II

Когато реших, че съм написала новата си книга, защото съм постигнала просветление, разбрах, че нито съм стигнала КРАЯТ НА ПЪТЯ, нито знам как да вървя

КЪМ СЕБЕ СИ

Протягам ръце
към себе си. Докосвам
се. Звън на стъкло.

Всяко парче е
лицето ми. Пак търся.
Кръв по пръстите.

Пръските капят –
пролет е. Разцъфтяват
червени цветя.

diva_voda

Леко с огледалата!

И диалогът продължи:

ОГЛЕДАЛА

очите – сенки;
допират се поглед и
плът... намираме
лицата си засмени

понякога дъхът ни

отнася чужди
силуети; бягаме
в други вселени...

Отворих сетивата си и се втурнах в настъпващата ПРОЛЕТ.
Преситих я... избягах... но видях по кожата си полепнали
кристалчета от думи и от цвят... Остъргах ги и ето:

ПРОЛЕТНО НАСТРОЕНИЕ

Мирис на дърво.
Напъпил клон в тревата.
Отсечен. Слънце.

* * *

върба и вишна -
вплетени клони и цвят
пчели аромат

* * *

Сливата цъфна
в червено. Не. Били са
мартениците.

ПТИЧИ КРИЛА

Светлината на
залеза зад близкия
хълм се скри. Ято.

Птичи крила - над
тях облак вали. Дали
ще отвеят бурята?

Дните маршируваха – сиви, скучни и забързани, като платна на булевард. Животът се измъкваше – пролетен и дъхав, пъян от цветовете и любов, невидян...
Освен ако не надникнеш

МЕЖДУ...

между платната
на булеварда - куче
прегръща човек

ПТИЦАТА

писък на птица
в нощта пак се завърна
песента на реката

полъх на цвят и
треви шуми вятъра
пак изтри тишината

ЗАВАЛЯ ОКОСЕНА ТРЕВА

Мирис на пролет -
заваля окосена
трева. Птици пируват

в цветни стебла и
лудуват в локви роса.

КУЧЕ В ТРЕВАТА

Куче лежи на
земята, козината
му милва тревата...бяг...

Тихо се рони
цветът на вишната.
Птица плаче... сняг...

МЪГЛА

Мъгла повива
гората; в листата се
вплита роса. Сън.

ТИХО

тихо мислите
спят цветен прах покрива
покрива над тях

С КРИЛА НА ПЧЕЛА

Пролет. Политам
с крила на пчела. Пия
нектар и роса.

МЕД

Слънцето се скри.
Пролетен сняг заваля.
Венчелистчета били...

Вихър от пчели.
Бял аромат от сливи.
Крилата натежаха.

ЛУНА

Луна в синьото
небе. Бял балон било.

Слънцето гледа
в лицето му. В облак пак
се скри. Спи. Дъждът ръми...

СЛЪНЦЕ

Цял ден слънцето
спори с обаците, но
пак в тях се зави.
Зави буря, град, хлад...гръм...

Ето - слънце грее въвн.

ПРОЛЕТЕН РОМАНС

Блесна слънцето,
сълзичка се търкулна
от окото му.

Кацна пеперуда на
козината с цвят на мед...

ГРЪМОТЕВИЦА

Гръмотевица
оглуши минзухара.

Щурчови песни
заглушиха дъжда... и
дъга обеси деня.

ГРАДСКИ ОАЗИС

Росна поляна...
Черна кора на дърво
катеричка отрони...

* * *

Шаро играе
сред пъстри цветя...
Черна сянка подгони...

* * *

Слънчево зайче
сред зелени бодли и
вятър шуми... Не...

Тича катеричката
върху борови клони...

ДОМ ВЪРХУ ГОРА

Дом върху гора -
летим с крила от птичи
песни... Синева...

ПРАХ И МЕЧТИ

Улично куче
лежи на асфалта, до
спирката.. Прах и мечти..

Вятър разроши
ушите му – милувка.
Минувачите спряха.

Морето се плиска в краката ми.

Лятото е на една карчка. Бризът гали лицето ми и отнася облаците над вълните, пясъкът попи дъжда, а чайките отново пицят...

ХРАСТИ НА ПЛАЖА II

Буря отнесе
храстите от плажа и
пак вълни шумят...

Отидох на бал. Суета, или полет? Пролет? Блестят бижута и
сълзи... Очакване поглежда иззад грима...

БАЛ

Червени рози.
Усмивка на момиче.
Синя вечер. Чар.

* * *

Танцува върху
жар. Нозете й горят.
Лети в син блян към
хоризонта, целунат
от изгрева... червен е.

И докато морето се плискаше в мислите ми и измиваше
усещането за БАЛ – като край и начало... прочетох отзива на

Николай Пеняшки – Плашков (peniashkiplashkoff)

*Розово масло.
Целувка на момиче.
Какво щастие!*

Думите отново хукнаха невикани, нечакани

БАЛ II

Розов аромат.
Нощта отвя перчема
на момче. Звезди ваят.

Тихи стъпки сред
цвят и бодли пак мълвят
мечти. Солени сълзи.

Отговорът дойде почти очаквано

Николай Пеняшки – Плашков (peniashkiplashkoff)

*Стъпките плахи
оставят дълбоки следи.
Ще те чакам!*

Плахо поглеждам -
дълбоко небе... звезди
падат... Ще чакам...

Усещане за обреченост ме връхлетя

Нощна лампа. Край
нея едnodневките
летят. Без утро.

Но продължих да пиша за бала

ОТНОВО

Утринна роса -
звездите спят на кея...
Дълбоко небе.

* * *

Усмивки в зори...
Бодли бодат зора й...
Цъфнали рози...

МОРЕ

Вълна облиза
брега. Капки по плажа...
Лунна пътека.

* * *

Вятър духна край
морето. Чайки в полет.
Гребен на вълна.

* * *

Морето спи и
гларус го събужда със
целувка. Писък...

* * *

Прибойт мълчи.
Слънцето се огледа -
видя дъното.

Небето заплака със
сини сълзи. Горчиво.

* * *

Магнолията
цъфна. Лястовица сви
гнездо под стряха.

Морето с бриз ги гали –
дърво и цвят и дом... и...

РУСАЛКА

Тичам по брега...
Мидени черупки ми
разрязаха краката.

Вълните мият
кръвта. Отново станах
русалка... Тиха сълза.

ИЗВАЙВАНЕ

Докоснах те, море!
Солено и горчиво, като сълза...
или като сок от незрели сливи.

Докоснах те, море!
Пролетно и бистро, като роса...
не, прах от строшени диаманти газя.

Докоснах те, море!
Вълните ти отмиха времето,
натрупано във мен.
Намерих се – там някъде, където
свършва хоризонтът и
се превръщаш във небе.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Бездната да ме обуе в същността ми – Георги Цанков 4

I

Краят на пътя	8
Гласът на татко	9
...Искам с широки очи...	10
Шумът на листата	11
...Аз пак себе си...	12
Животът ден	13
...Равносметка...	14
Отново с шапка-невидимка	15
Пощурели въпроси	16
...Нощта пали ума ми...	17
Зима	18
Животът ден е	19
Самодивски мисли	20
...Дните минават...	21
Пътеката на думите	21
Цвят на цъфнали кайсии	22
Рухнали замъци	23
Гласът на стените	24
Стихове картини I	25
Стихове картини II	26
Стихове картини III	27
Думите звънят	28
Пожарът на думите	29
Търся пътека	30
Пътека съм	31
Снежна топка. Март	32
...Мониторът грее...	33
Сняг в капчука	34
Оглеждам се в дъжда	35
Храм. Дъга	36
Съвършени	37
... И става мост...	38
...Пътувам във виртуалното...	39

...Очите ми препускат...	40
Контрасти	41
Стих	42
Орисница	43
Копнеж за полет	44
...монологът ми се превърна в диалог...	45
Стражи	46
Страж	47
...съчетанието на мига с вечността...	48
Гласът на черното	49
Цветът на думите	50
Искам себе си	51
II	
Към себе си	52
Огледала	53
... Отворих сетивата си...	54
Птичи крила	55
Между	56
Птицата	57
Заваля окосена трева	58
Куче в тревата	59
Мъгла. Тихо	60
С крила на пчела. Мед	61
Луна. Слънце	62
Пролетен романс	63
Гръмотевица	64
Градски оазис	65
Дом върху гора	66
Прах и мечти	67
... Морето се плиска...	68
Бал	69
Бал II	70
Отново	71
Море	72
Русалка	73
Извайване	74

Габриела Цанева

ИСКАМ СЕБЕ СИ

Българска, първо издание

Редактор: Надежда Александрова

Рецензент: Георги Цанков

Коректор: Людмила Петрова

Компютърна обработка: Людмила Петрова

Формат: 32/84/108

Обем: 8,5 п.к.

Дадена за печат: март 2011

Излязла от печат: април 2011

Предпечат и печат: Изток-Запад

1124 София, бул. „Цариградско шосе” №51

тел. 029463521

e-mail: iztok_zapad@mail.bg

iztok_zapad@abv.bg

www.iztok-zapad.eu